

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2025
ΕΡΕΥΝΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ
Αποτελέσματα για την Κύπρο

Λευκωσία - Κύπρος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη	3
2. Προσφορά δανείων	5
2.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων	5
2.1.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις	5
2.1.2. Κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά	6
2.1.3. Κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά	7
2.1.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο	7
2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων	8
2.2.1. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις	8
2.2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά	9
2.2.3. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά	10
2.3. Απορριφθείσες αιτήσεις	11
3. Ζήτηση δανείων	12
3.1. Ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις	12
3.2. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για στεγαστικά δάνεια	13
3.3. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	14
3.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο	14
4. Σημειώσεις	15

1. Σύνοψη

Τα αποτελέσματα της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων (ΕΤΧ) Ιουλίου 2025 (Έρευνα)¹ καταγράφουν, μεταξύ άλλων, τις μεταβολές στα κριτήρια χορήγησης και στη ζήτηση δανείων που σημειώθηκαν στην Κύπρο το δεύτερο τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2025. Παρουσιάζουν επίσης τις αντίστοιχες μεταβολές που αναμένονται να σημειωθούν το τρίτο τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2025. Τονίζεται ότι, τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τις αντιλήψεις και προσδοκίες των συμμετεχουσών στην Έρευνα τραπεζών και δεν αντικατοπτρίζουν τις όποιες αντιλήψεις, προσδοκίες ή εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) (βλ. Σημειώσεις).

Σύνοψη αποτελεσμάτων ΕΤΧ, Ιούλιος 2025	Κύπρος	
	2 ^ο τρίμηνο 2025	3 ^ο τρίμηνο 2025 (προσδοκίες)
Προσφορά δανείων		
Κριτήρια χορήγησης δανείων		
Επιχειρήσεις	Αμετάβλητα	Αυστηρότερα
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά δάνεια	Αμετάβλητα	Αμετάβλητα
- Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Αμετάβλητα	Αμετάβλητα
Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση δανείων		
Επιχειρήσεις	Αμετάβλητοι	*
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά δάνεια	Αμετάβλητοι	*
- Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Αμετάβλητοι	*
Ζήτηση δανείων		
Επιχειρήσεις	Αύξηση	Αμετάβλητη
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά δάνεια	Αύξηση	Αύξηση
- Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Αύξηση	Αύξηση

* Η έρευνα δεν περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τις αναμενόμενες αλλαγές στους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης δανείων.

Πηγή: ΚΤΚ

¹ Η παρούσα ΕΤΧ διεξάχθηκε κατά την περίοδο 13 Ιουνίου - 1 Ιουλίου 2025. Στην ανάλυση των αποτελεσμάτων για την Κύπρο χρησιμοποιείται ο δείκτης διάχυσης (diffusion index). Περαιτέρω πληροφορίες παρουσιάζονται στην περιγραφή της μεθοδολογίας της εν λόγω έρευνας [εδώ](#).

Στα γραφήματα της παρούσας έκθεσης, στις περιπτώσεις που δεν διακρίνονται συγκεκριμένες γραμμές ή ράβδοι στα διαγράμματα, ο δείκτης διάχυσης βρίσκεται στο 0 για το συγκεκριμένο τρίμηνο και μπορεί να υποδηλοί ότι, είτε δεν σημειώθηκε μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, είτε ότι οι απαντήσεις των τραπεζών αντισταθμίζονται μεταξύ τους.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της αντίστοιχης έρευνας για τη ζώνη του ευρώ είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

Από πλευράς προσφοράς δανείων, τα κριτήρια χορήγησης δανείων² προς επιχειρήσεις και προς νοικοκυριά, για στεγαστικά καθώς και για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια, παρέμειναν αμετάβλητα το δεύτερο τρίμηνο του 2025, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Σύμφωνα με την Έρευνα, όλοι οι παράγοντες που σχετίζονται με τα κριτήρια χορήγησης δανείων, σε όλες τις κατηγορίες, είχαν ουδέτερο αντίκτυπο κατά το υπό αναφορά τρίμηνο.

Οι συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων δανείων ή πιστωτικών ορίων³ προς επιχειρήσεις και νέων στεγαστικών, καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά, επίσης παρέμειναν αμετάβλητοι κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις αυτοί παρέμειναν στο σύνολο τους σταθεροί αν και, σύμφωνα με την Έρευνα, καταγράφηκε μείωση στα επιτόκια για νέα επιχειρηματικά δάνεια και στο περιθώριο των τραπεζών για τα συνήθη νέα επιχειρηματικά δάνεια, λόγω αυξημένου ανταγωνισμού από άλλα τραπεζικά ιδρύματα και την αντίληψη μειωμένου κινδύνου σε σχέση με τη γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές. Όσον αφορά τα νοικοκυριά, οι συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων στεγαστικών δανείων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025 παρέμειναν αμετάβλητοι σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, παρόλο που, όπως και για τα επιχειρηματικά δάνεια, καταγράφηκε μείωση στα δανειστικά επιτόκια, καθώς και στο περιθώριο των τραπεζών για τα συνήθη νέα στεγαστικά δάνεια, λόγω πιέσεων από τον ανταγωνισμό. Όλοι οι παράγοντες και οι επιμέρους όροι που σχετίζονται με τους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης νέων καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά, είχαν ουδέτερη επίδραση κατά το υπό αναφορά τρίμηνο.

Όσον αφορά τη ζήτηση δανείων, η καθαρή ζήτηση για δάνεια κατέγραψε αύξηση κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, τόσο από επιχειρήσεις όσο και από νοικοκυριά για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια και, σε μεγαλύτερο βαθμό, για στεγαστικά δάνεια. Η καθαρή αύξηση της ζήτησης επιχειρηματικών δανείων αποδίδεται από τις τράπεζες στις χρηματοδοτικές ανάγκες των επιχειρήσεων τόσο για αποθέματα και κεφάλαια κίνησης όσο και για πάγιες επενδύσεις. Όσον αφορά τα νοικοκυριά, η καθαρή αύξηση της ζήτησης για στεγαστικά δάνεια αποδίδεται στο γενικό επίπεδο των επιτοκίων, στην αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και στις βελτιωμένες προοπτικές της αγοράς κατοικίας. Αντίστοιχα, η αύξηση της ζήτησης για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια οφείλεται, σύμφωνα με την Έρευνα, στο γενικό επίπεδο των επιτοκίων.

Σύμφωνα με τις προσδοκίες των τραπεζών για το τρίτο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης δανείων προς επιχειρήσεις αναμένεται να γίνουν αυστηρότερα, ενώ και για τις δύο κατηγορίες δανείων προς νοικοκυριά αναμένεται να παραμείνουν αμετάβλητα. Παράλληλα, η καθαρή ζήτηση για δάνεια από επιχειρήσεις αναμένεται να παραμείνει σταθερή, ενώ αναμένεται περαιτέρω αύξηση στην καθαρή ζήτηση τόσο για στεγαστικά δάνεια όσο και για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια από νοικοκυριά.

² Τα κριτήρια χορήγησης δανείων αποτελούν τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές ή τα κριτήρια μιας τράπεζας για την έγκριση δανείου. Τόσο τα νέα δάνεια όσο και η αναχρηματοδότηση δανείων, δηλαδή η παράταση στη διάρκεια ενός δανείου ή η αύξηση του ποσού του δανείου, λαμβάνονται υπόψη. Θεσπίζονται πριν από την έναρξη της διαπραγματεύσεως για τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείου και πριν από την απόφαση για έγκριση/απόρριψη του δανείου. Καθορίζουν τους τύπους των δανείων που η τράπεζα θεωρεί επιθυμητούς ή μη, τις προτεραιότητες από γεωγραφική ή τομεακή άποψη, τις εξασφαλίσεις που θεωρούνται αποδεκτές ή μη, κτλ. Τα κριτήρια χορήγησης δανείων προσδιορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη βάσει των οποίων μπορεί να ληφθεί ένα δάνειο.

³ Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων αφορούν τις προϋποθέσεις ενός δανείου (νέο δάνειο ή αναχρηματοδότηση δανείου) το οποίο η τράπεζα είναι πρόθυμη να χορηγήσει, δηλαδή τους όρους και προϋποθέσεις του δανείου που στην ουσία έχει εγκριθεί, όπως ορίζονται στη δανειακή σύμβαση μεταξύ της τράπεζας (δανειστή) και του δανειολήπτη. Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη και μπορεί να μεταβάλλονται παράλληλα με τα κριτήρια χορήγησης δανείων ή ανεξάρτητα από αυτά.

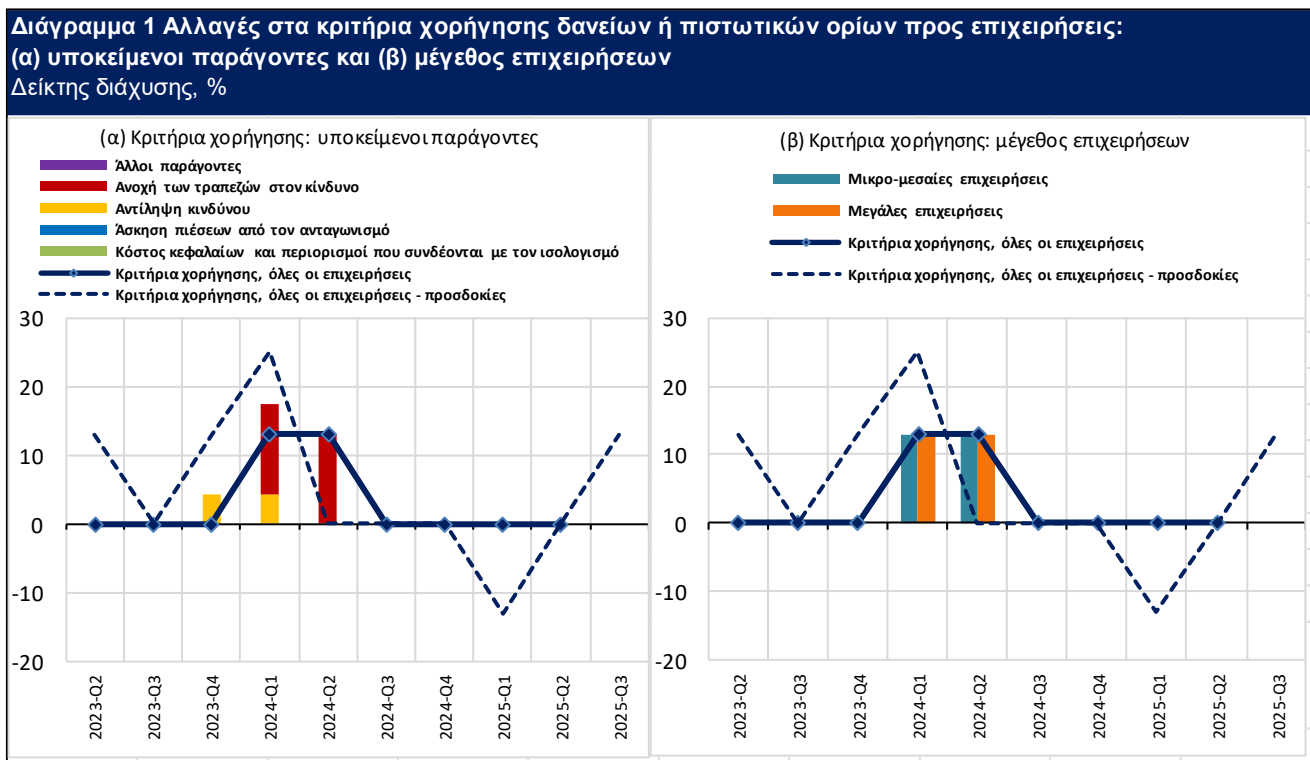
2. Προσφορά δανείων

2.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων

2.1.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις⁴

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις στην Κύπρο παρέμειναν αμετάβλητα, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, σε συνέχεια της τάσης που παρατηρείται από το τρίτο τρίμηνο του 2024. Η εξέλιξη αυτή ήταν αναμενόμενη, βάσει των προσδοκιών που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Όλοι οι υποκείμενοι παράγοντες είχαν και αυτό το τρίμηνο ουδέτερη επίδραση στα κριτήρια χορήγησης επιχειρηματικών δανείων (βλ. **Διάγραμμα 1(α)**).

Σημειώνεται ότι τα κριτήρια χορήγησης δανείων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025 παρέμειναν αμετάβλητα τόσο για δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και προς μεγάλες επιχειρήσεις (βλ. **Διάγραμμα 1(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **Θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας" των τραπεζών.

"Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα", "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από χρηματοδότηση μέσω της αγοράς".

"Αντίληψη κινδύνου" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Κατάσταση και προοπτικές που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους ή εταιρείες/φερεγγυότητα δανειολήπτη" και "Κίνδυνος όσον αφορά τις ζητούμενες εξασφαλίσεις".

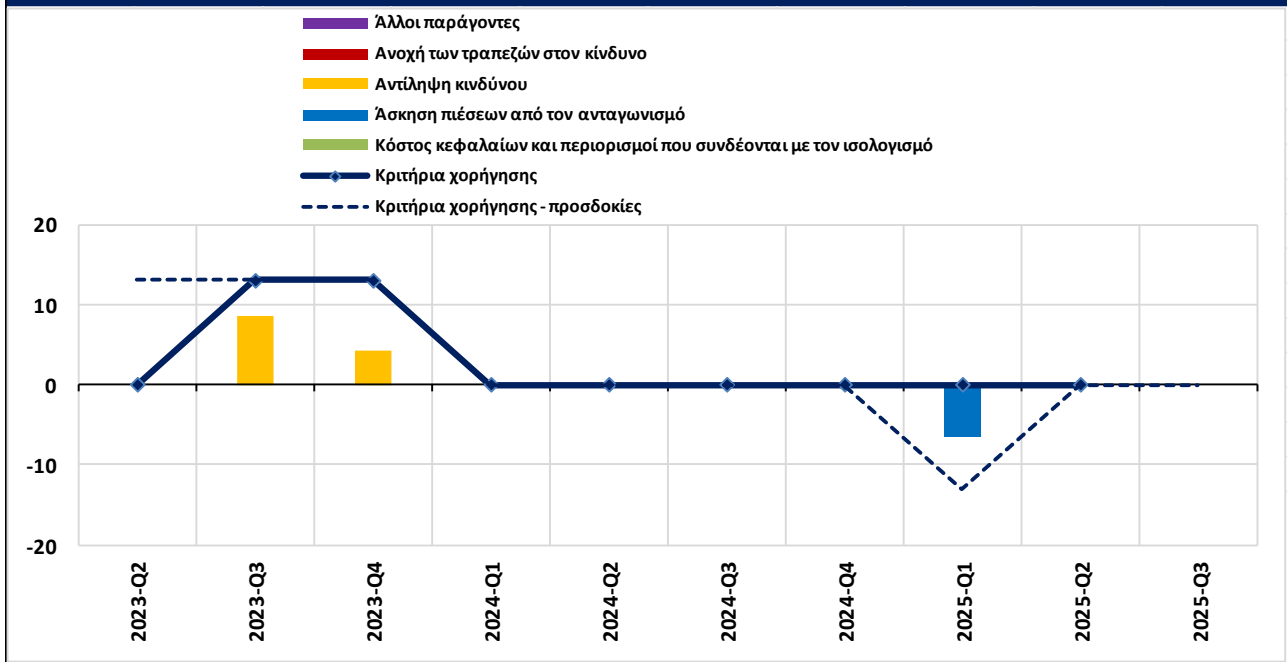
Οι **"Άλλοι παράγοντες"** αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

⁴ Ο όρος «επιχειρήσεις» αναφέρεται σε μη-χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις.

2.1.2. Κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά παρέμειναν αμετάβλητα, για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο, εξέλιξη σύμφωνη με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα Απριλίου 2025. Σύμφωνα με τις συμμετέχουσες τράπεζες, όλοι οι υποκείμενοι παράγοντες που επηρεάζουν τα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά είχαν ουδέτερο αντίκτυπο κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025 (βλ. Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2 Αλλαγές στα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Κανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας" των τραπεζών (οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2022).

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Προοπτικές για την αγορά κατοικίας, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εξελίξεων στις τιμές κατοικίας" και "Φερεγγυότητα δανειολήπτη".

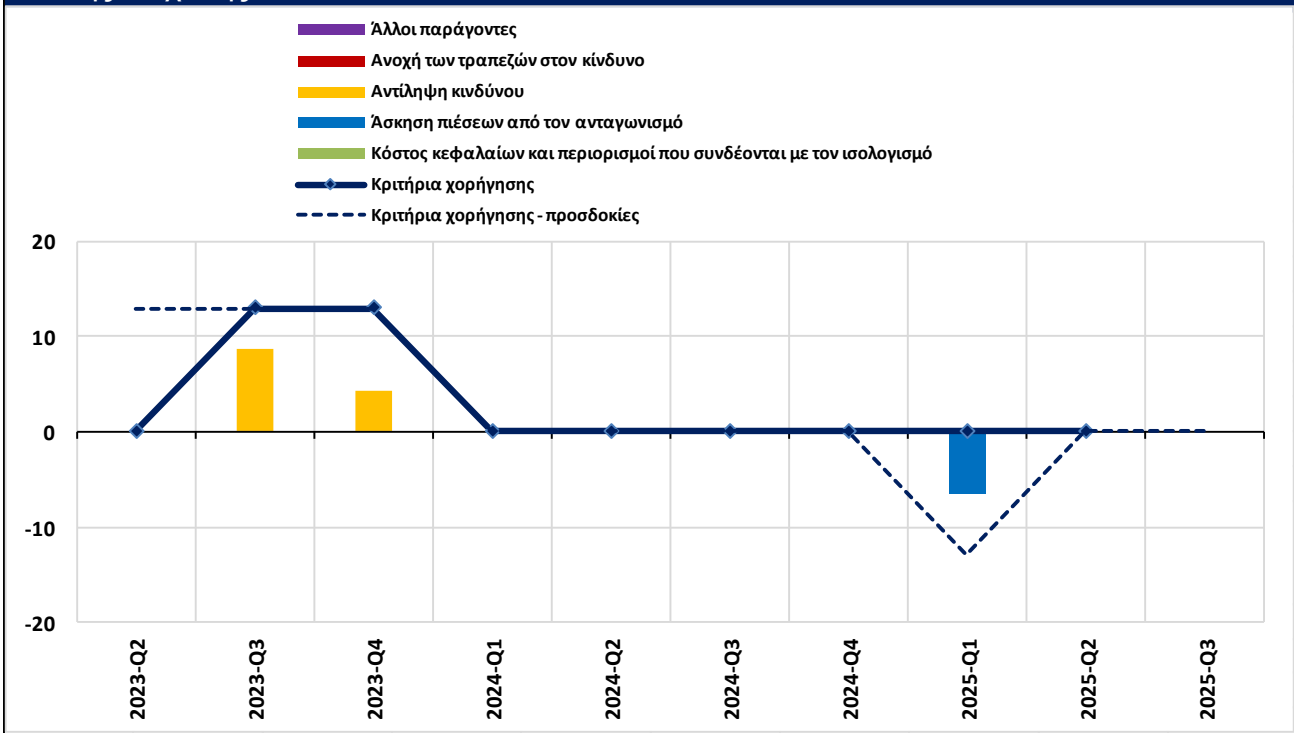
Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.1.3. Κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά επίσης παρέμειναν αμετάβλητα, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, εξέλιξη σύμφωνη με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα Απριλίου 2025. Όπως και για τα στεγαστικά δάνεια, είναι το έκτο συνεχόμενο τρίμηνο κατά το οποίο τα κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά παραμένουν σταθερά. Και σε αυτή την κατηγορία δανείων όλοι οι υποκείμενοι παράγοντες παρέμειναν αμετάβλητοι κατά το υπό αναφορά τρίμηνο (βλ. **Διάγραμμα 3**).

Διάγραμμα 3 Αλλαγές στα κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες

Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας" των τραπεζών (οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2022).

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Φερεγγυότητα καταναλωτών" και "Κίνδυνος όσον αφορά τη ζητούμενη ασφάλεια".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

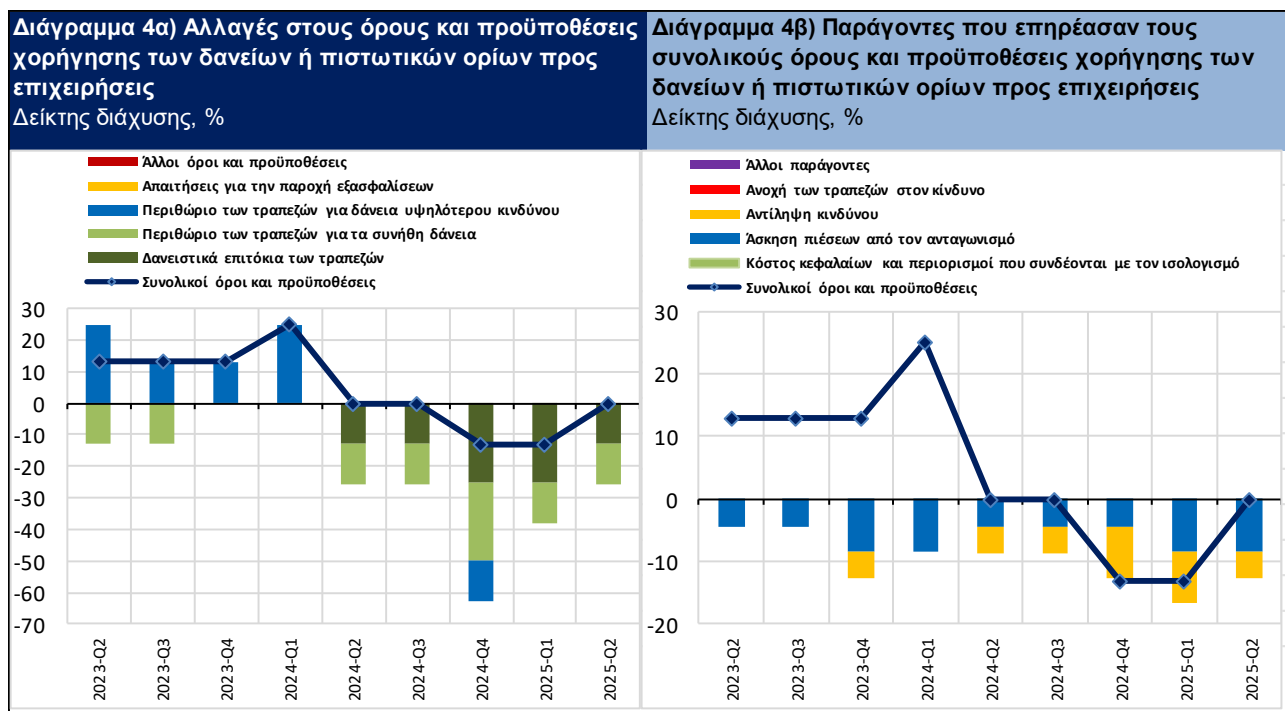
2.1.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο

Σύμφωνα με τις προσδοκίες των τραπεζών για το τρίτο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης δανείων προς επιχειρήσεις αναμένεται να γίνουν αυστηρότερα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο ενώ για τις δύο κατηγορίες δανείων προς νοικοκυριά αναμένεται να παραμείνουν αμετάβλητα (βλ. **Διαγράμματα 1-3**).

2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων

2.2.1. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, οι συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων επιχειρηματικών δανείων (δηλαδή οι όροι και προϋποθέσεις του δανείου που συμφωνούνται κατά τη σύναψη της δανειακής σύμβασης) παρέμειναν αμετάβλητοι, μετά από δύο τρίμηνα χαλάρωσης. Σύμφωνα με την Έρευνα, και παρά το γεγονός ότι οι προαναφερθέντες όροι και προϋποθέσεις παρέμειναν στο σύνολο τους αμετάβλητοι, καταγράφηκε περαιτέρω μείωση στα επιτόκια για νέα επιχειρηματικά δάνεια και στο περιθώριο των τραπεζών για τα συνήθη νέα επιχειρηματικά δάνεια (βλ. **Διάγραμμα 4(α)**), σε ό,τι αφορά τους επιμέρους όρους. Αναφορικά με τους σχετικούς υποκείμενους παράγοντες, έγινε αναφορά σε αυξημένο ανταγωνισμό από άλλα τραπεζικά ιδρύματα και στην αντίληψη μειωμένου κινδύνου σε σχέση με τη γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές (βλ. **Διάγραμμα 4(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

4α) Ως «περιθώριο» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς (αύξηση περιθωρίου = αυστηροποίηση, μείωση περιθωρίου = χαλάρωση).

“Άλλοι όροι και προϋποθέσεις” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν “Επιβαρύνσεις εκτός τόκων”, “Μέγεθος δανείου ή πιστωτικού ορίου”, “Ρήτρες δανείων” και “Διάρκεια”.

Σημειώνεται ότι, η επιμέρους κατηγορία “Δανειστικά επιτόκια των τραπεζών” προστέθηκε τον Απρίλιο 2024.

4β) “Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση”, “Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς” και “Κατάσταση ρευστότητας”.

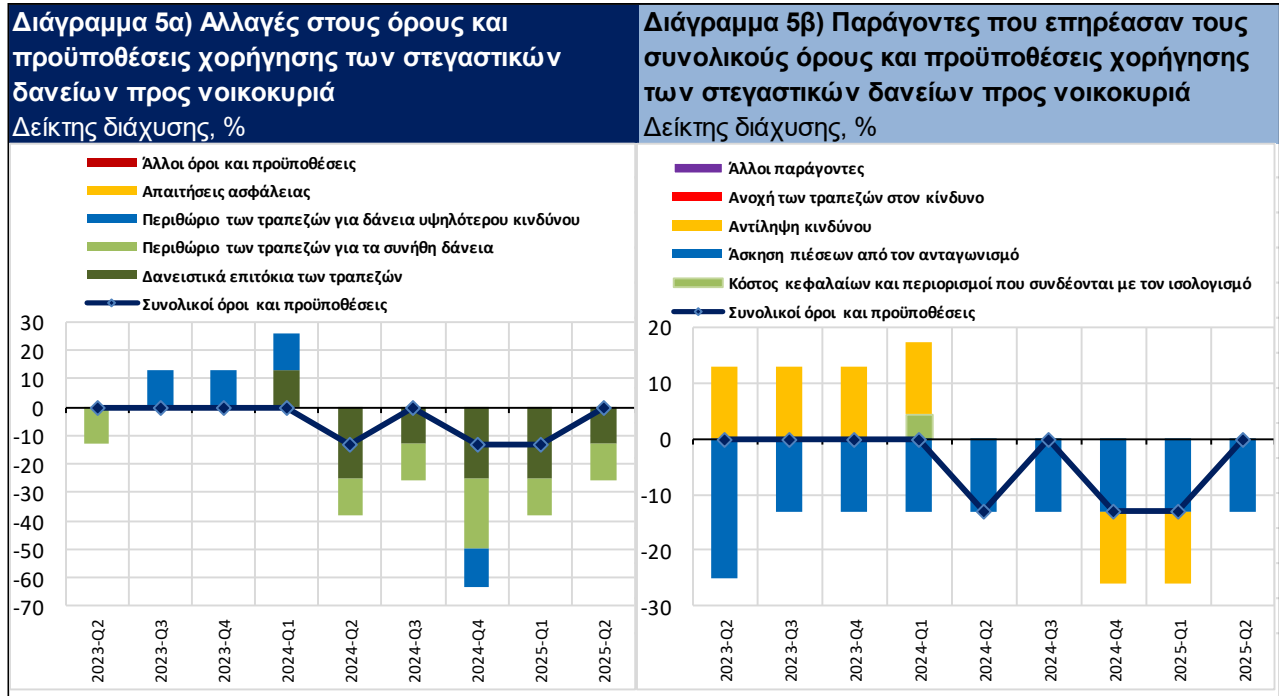
“Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα”, “Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα” και “Ανταγωνισμός από χρηματοδότηση μέσω της αγοράς”.

“Αντίληψη κινδύνου” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές”, “Κατάσταση και προοπτικές που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους ή εταιρείες/φερεγγυότητα δανειολήπτη” και “Κίνδυνος όσον αφορά τις ζητούμενες εξασφαλίσεις”.

Οι “Άλλοι παράγοντες” αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνέτελεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά

Οι **συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων στεγαστικών δανείων παρέμειναν αμετάβλητοι** κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, αν και λόγω άσκησης πιέσεων από τον ανταγωνισμό διατηρήθηκε η πτωτική τάση τόσο στα δανειστικά επιτόκια όσο και στο περιθώριο των τραπεζών για τα συνήθη νέα στεγαστικά δάνεια (βλ. **Διάγραμμα 5(α)**). Σημειώνεται ότι, σε αντίθεση με τα προηγούμενα δύο τρίμηνα, δεν καταγράφηκαν αντιλήψεις μειωμένου κινδύνου κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025 (βλ. **Διάγραμμα 5(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

5α) Ως **«περιθώριο»** ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς (αύξηση περιθωρίου = αυστηροποίηση, μείωση περιθωρίου = χαλάρωση).

"Άλλοι όροι και προϋποθέσεις" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων: "Λόγος δανείου προς αξία ακινήτου", "Άλλοι περιορισμοί όσον αφορά το μέγεθος του δανείου", "Διάρκεια" και "Επιβαρύνσεις εκτός τόκων".

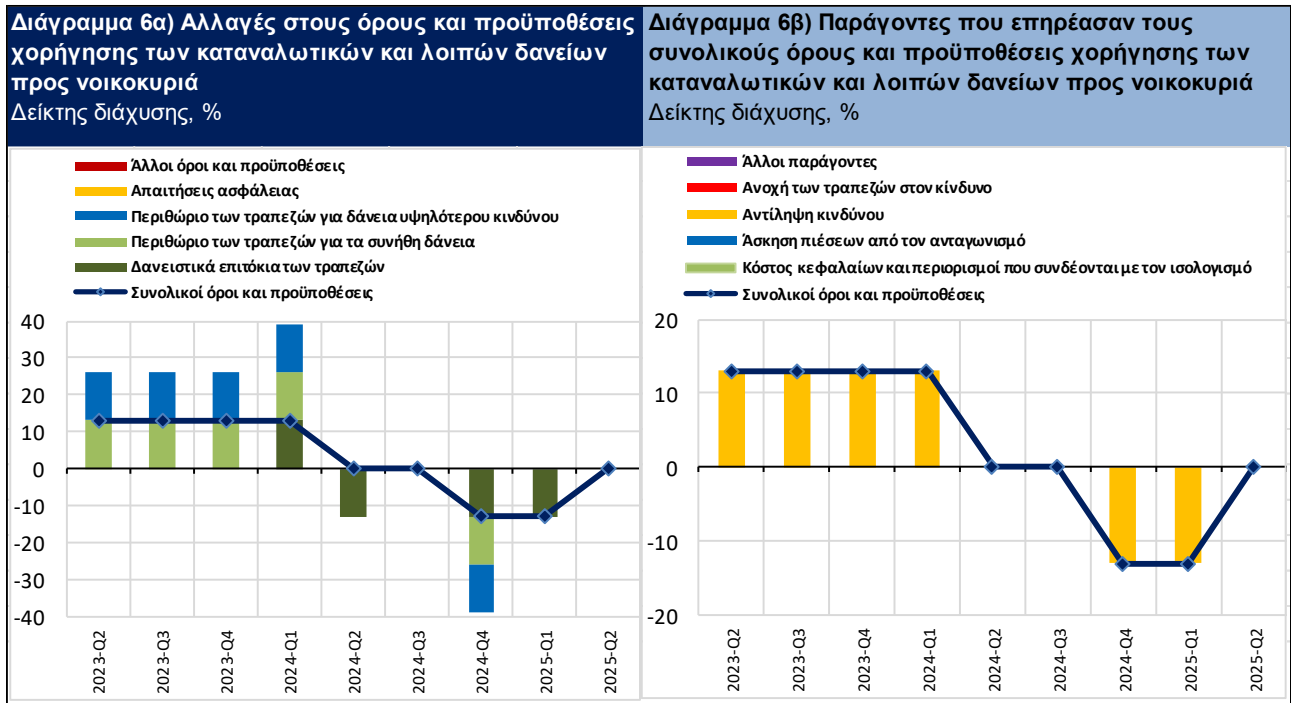
Σημειώνεται ότι, η επιμέρους κατηγορία "Δανειστικά επιτόκια των τραπεζών" προστέθηκε τον Απρίλιο 2024.

5β) **"Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό"** ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας". Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2024.

Οι **"Άλλοι παράγοντες"** αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.2.3. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, οι συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά επίσης παρέμειναν αμετάβλητοι μετά από δύο συνεχόμενα τρίμηνα χαλάρωσης (βλ. **Διάγραμμα 6(α)**). Σύμφωνα με την Έρευνα, όλοι οι παράγοντες που σχετίζονται με τους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των εν λόγω δανείων προς νοικοκυριά είχαν ουδέτερο αντίκτυπο κατά το υπό αναφορά τρίμηνο. (βλ. **Διάγραμμα 6(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

6α) Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς (αύξηση περιθωρίου = αυστηροποίηση, μείωση περιθωρίου = χαλάρωση).

“**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν: “Μέγεθος δανείου”, “Διάρκεια” και “Επιβαρύνσεις εκτός τόκων”.

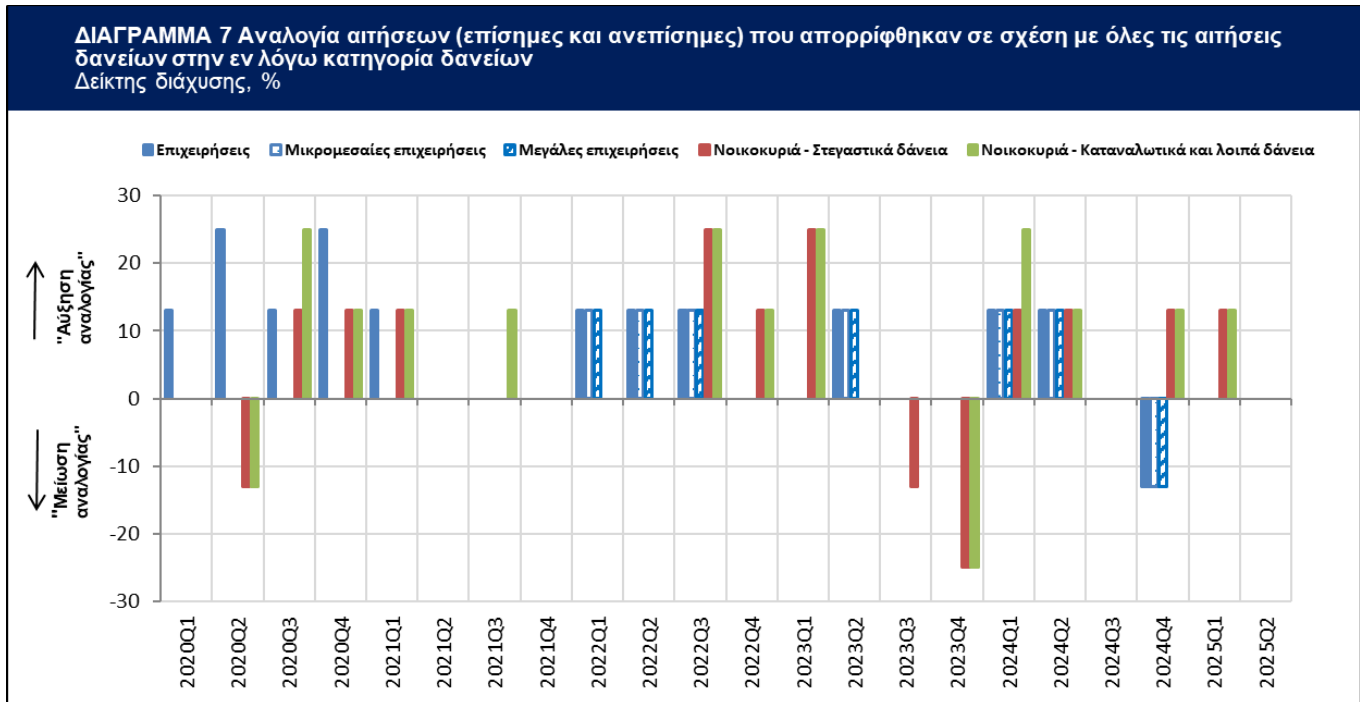
Σημειώνεται ότι, η επιμέρους κατηγορία “Δανειστικά επιτόκια των τραπεζών” προστέθηκε τον Απρίλιο 2024.

6β) “**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση”, “Κανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς” και “Κατάσταση ρευστότητας”. Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2024.

Οι “**Άλλοι παράγοντες**” αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.3. Απορριφθείσες αιτήσεις

Η αναλογία των αιτήσεων (επίσημων και ανεπίσημων) που απορρίφθηκαν, ως ποσοστό επί του συνόλου των αιτήσεων για δάνεια από επιχειρήσεις, παρέμεινε αμετάβλητη κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, τόσο για τις μικρομεσαίες όσο και για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, αμετάβλητη παρέμεινε και η αναλογία των απορριφθέντων αιτήσεων για δάνεια από νοικοκυριά, και στις δύο κατηγορίες δανείων (βλ. **Διάγραμμα 7**). Η σταθερότητα στο ποσοστό απορρίψεων συνάδει με τη γενικότερη σταθερότητα που καταγράφηκε στα κριτήρια χορήγησης δανείων κατά το υπό εξέταση τρίμηνο.

Σημειώσεις:

Ποσοστό των αιτήσεων δανείων που απορρίφθηκαν σε σχέση με τον όγκο όλων των αιτήσεων δανείων στη συγκεκριμένη κατηγορία δανείων.

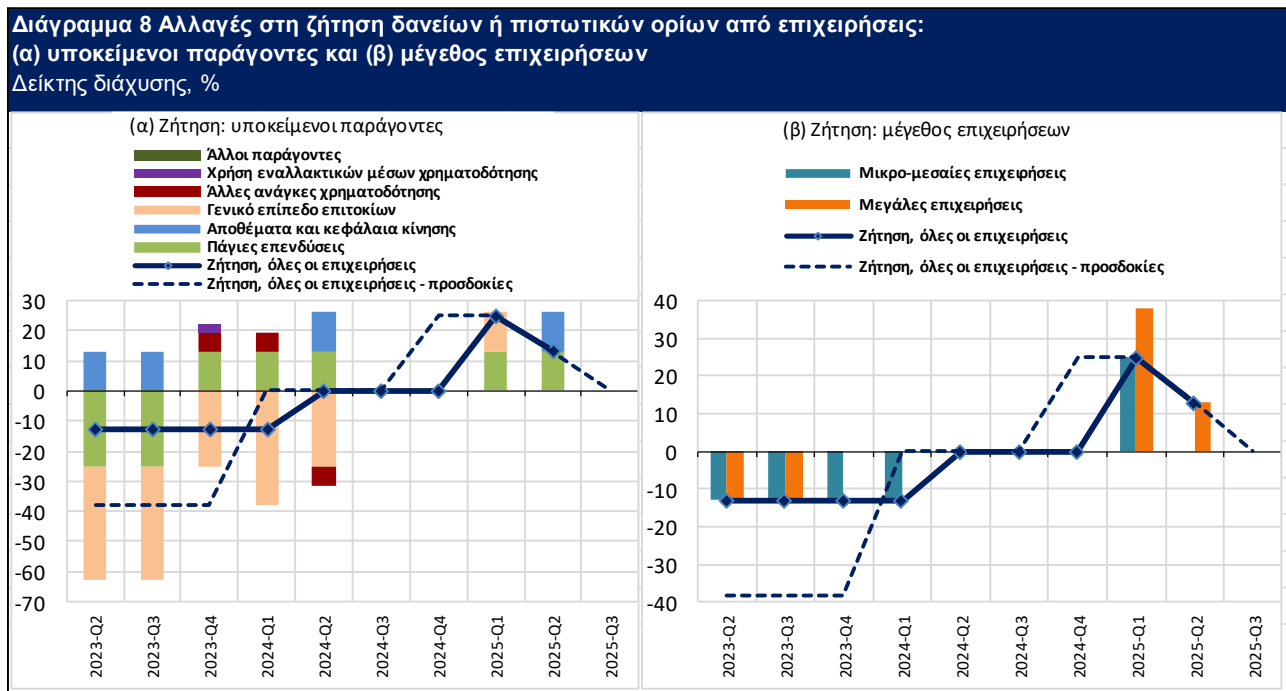
Η κατανομή κατά μέγεθος επιχείρησης προστέθηκε τον Απρίλιο του 2022.

3. Ζήτηση δανείων

3.1. Ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, η καθαρή ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις αυξήθηκε, για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο, εξέλιξη σύμφωνη με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Σύμφωνα με την Έρευνα, παρατηρήθηκε αυξημένη ζήτηση δανείων τόσο για αποθέματα και κεφάλαια κίνησης όσο και για πάγιες επενδύσεις (βλ. **Διάγραμμα 8(α)**).

Όσον αφορά το μέγεθος των επιχειρήσεων, η καθαρή αύξηση στη συνολική ζήτηση επιχειρηματικών δανείων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025 προήλθε από μεγάλες επιχειρήσεις. Αντίθετα, η καθαρή ζήτηση δανείων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (βλ. **Διάγραμμα 8(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνσή των αλλαγών στη ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

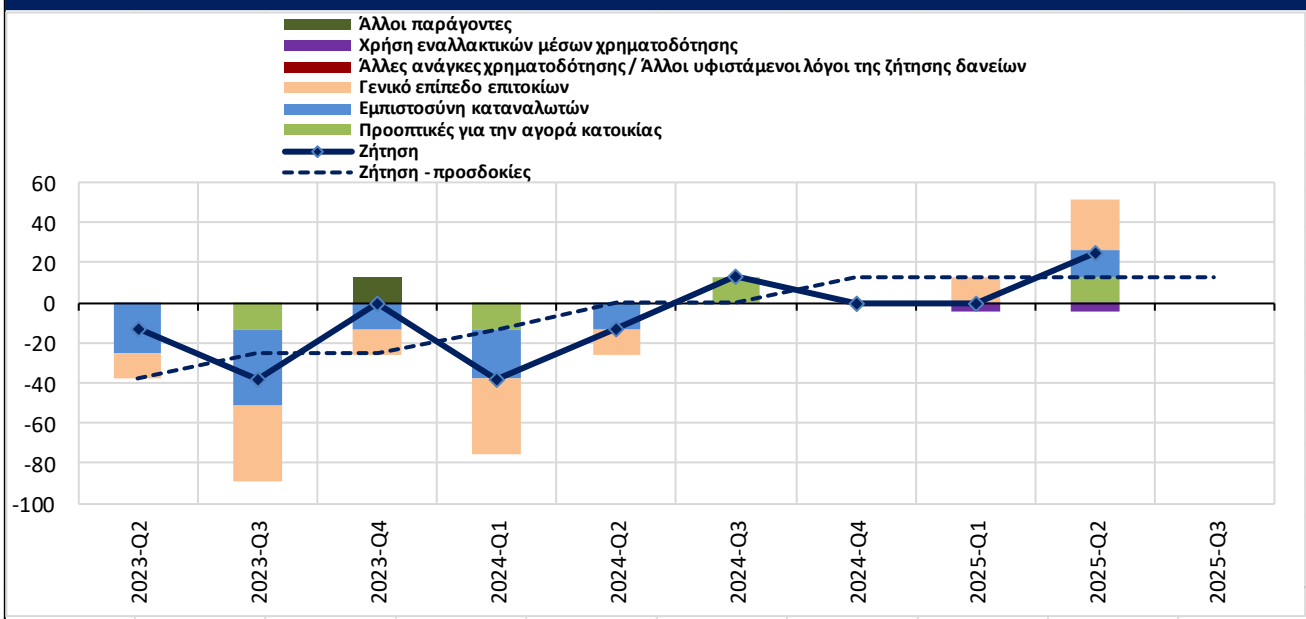
"**Άλλες ανάγκες χρηματοδότησης**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Συγχωνεύσεις ή εξαγορές και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων" και "Αναχρηματοδότηση / αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους".

"**Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα", "Δάνεια από μη τραπεζικά ιδρύματα", "Εκδοση/εξόφληση χρεογράφων" και "Εκδοση/εξόφληση μετοχών".

3.2. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για στεγαστικά δάνεια

Η καθαρή ζήτηση για στεγαστικά δάνεια από νοικοκυριά κατέγραψε αύξηση κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τις προσδοκίες των τραπεζών όπως καταγράφηκαν στην Έρευνα του Απριλίου 2025. Κατά την εκτίμηση των τραπεζών, στην αύξηση της ζήτησης συνέτειναν το γενικό επίπεδο επιτοκίων, η αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και οι βελτιωμένες προοπτικές της αγοράς κατοικίας. Παράλληλα, έγινε αναφορά στον δανεισμό από άλλα τραπεζικά ιδρύματα (ο οποίος περιλαμβάνεται στη «χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης») ως παράγοντα με αρνητική επίδραση στη ζήτηση για στεγαστικά δάνεια (βλ. **Διάγραμμα 9**).

Διάγραμμα 9 Αλλαγές στη ζήτηση στεγαστικών δανείων από νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

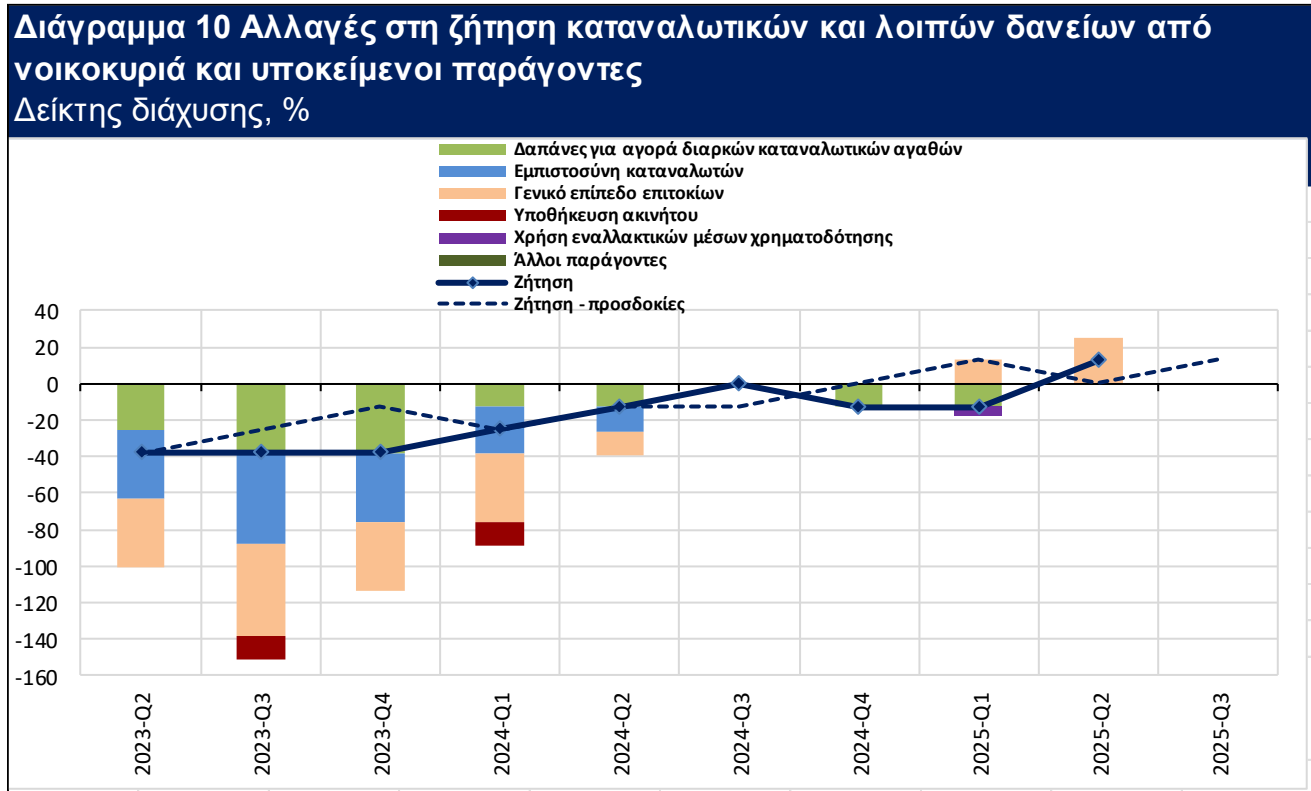
Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στη ζήτηση δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Άλλες ανάγκες χρηματοδότησης / Άλλοι υφιστάμενοι λόγοι της ζήτησης δανείων**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Αναχρηματοδότηση/ αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους" και "Κανονιστικό και φορολογικό καθεστώς των αγορών κατοικίας".

"**Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση για αγορά κατοικίας από αποταμιεύσεις/προκαταβολή", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Άλλες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης".

3.3. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025, η καθαρή ζήτηση για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια από νοικοκυριά **αυξήθηκε**, για πρώτη φορά από το δεύτερο τρίμηνο του 2021 και σε αντίθεση με τις προσδοκίες των τραπεζών για αμετάβλητη ζήτηση που είχαν καταγραφεί στην Έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Σύμφωνα με την Έρευνα, η αύξηση αυτή αποδίδεται στο γενικό επίπεδο επιτοκίων (βλ. **Διάγραμμα 10**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στη ζήτηση δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος

των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση από αποταμιεύσεις", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Άλλες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης".

"Υποθήκευση ακινήτου" αφορά τον παράγοντα "Καταναλωτικές δαπάνες οι οποίες χρηματοδοτούνται από δάνεια με προσημείωση ακινήτου".

3.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο

Για το τρίτο τρίμηνο του 2025, η καθαρή ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις αναμένεται, σύμφωνα με την Έρευνα, να παραμείνει αμετάβλητη σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Από την άλλη, αναμένεται περαιτέρω αύξηση στην καθαρή ζήτηση τόσο στεγαστικών δανείων όσο και καταναλωτικών και λοιπών δανείων από νοικοκυριά (βλ. **Διαγράμματα 8-10**).

4. Σημειώσεις

Η Έρευνα Τραπεζικών Χορηγήσεων (ETX) αποτελεί μια ποιοτική έρευνα για τις τραπεζικές χορηγήσεις στη ζώνη του ευρώ και βασικός της στόχος είναι η βελτίωση της πληροφόρησης για τις συνθήκες χρηματοδότησης στη ζώνη του ευρώ. Το ερωτηματολόγιο της Έρευνας απευθύνεται σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των τραπεζών της κάθε χώρας της ζώνης του ευρώ και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για το δανεισμό στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Για παράδειγμα, περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν τα κριτήρια για την έγκριση των δανείων, τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων καθώς και την αξιολόγηση των τραπεζών για τις συνθήκες που επηρεάζουν τη ζήτηση των δανείων. Περαιτέρω πληροφορίες θα βρείτε στην περιγραφή της μεθοδολογίας της εν λόγω Έρευνας [εδώ](#).

Σημειώνεται ότι από τον Απρίλιο 2015 το ερωτηματολόγιο της ETX έχει εμπλουτιστεί με επιπρόσθετες ερωτήσεις και συνεχίζεται να εμπλουτίζεται ανά διαστήματα, με στόχο, πάντα, τη βελτιστοποίηση και την παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων νομισματικής πολιτικής. Στα πλαίσια αυτά, δύναται επίσης να προστεθούν και συγκεκριμένες ερωτήσεις ειδικού ενδιαφέροντος για να ερευνηθούν κάποια επίκαιρα θέματα της οικονομίας. Ωστόσο, για τη διασφάλιση της ανωνυμίας των συμμετεχουσών στην Έρευνα τραπεζών, τα αποτελέσματα αυτά δεν δημοσιεύονται στην παρούσα έκθεση.

Τα αποτελέσματα της ETX, η οποία διεξήχθη τον Ιούλιο του 2025, αναφέρονται στις αλλαγές που σημειώθηκαν το δεύτερο τρίμηνο του 2025, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, και στις προσδοκίες των τραπεζών για το τρίτο τρίμηνο του 2025, σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2025, όσον αφορά τα κριτήρια χορήγησης δανείων, τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων και τη ζήτηση δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Τα αποτελέσματα της εν λόγω Έρευνας για την Κύπρο δεν είναι σταθμισμένα ως προς το μερίδιο αγοράς της κάθε τράπεζας που λαμβάνει μέρος στην Έρευνα, επομένως οι απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων έχουν την ίδια βαρύτητα. Η Έρευνα καλύπτει περίπου το 85% της αγοράς χορηγήσεων στην Κύπρο που δίνονται σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά της ζώνης του ευρώ. Για την ανάλυση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων χρησιμοποιείται ο δείκτης διάχυσης (diffusion index). Σημειώνεται ότι ο δείκτης διάχυσης στο 0 μπορεί να υποδηλοί ότι, είτε δεν σημειώθηκε μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, είτε ότι οι απαντήσεις των τραπεζών αντισταθμίζονται μεταξύ τους.

Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της Έρευνας βασίζονται στις απαντήσεις των τραπεζών που συμμετέχουν στην εν λόγω Έρευνα και εκφράζουν τη δική τους αντίληψη για τη χρηματοδοτική αγορά στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα δεν αντιπροσωπεύουν αντιλήψεις, προσδοκίες ή εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.